

Satranç

oynuyru

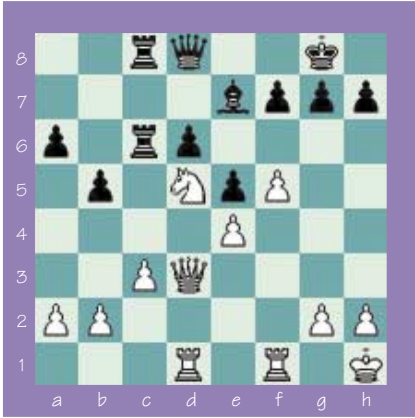

Şampiyonlar Nasıl Oynar?

Dünya şampiyonlarının oyunları çok öğreticidir. Onlar, kimi zaman bizim için yapılması son derece doğal olan bir hamleyi yapmayarak bizi şaşırtırlar. Daha sonra anlaşılır ki onların yaptığı bu hamle çok daha kuvvetlidir.

Satrançta dünya şampiyonları, herhangi bir konumda genellikle diğer oyuncularından farklı düşünürler. 27 yıl dünya şampiyonu olan Dr. E. Lasker'ın bir sözü bunu çok güzel açıklar: "Tahtada iyi bir hamle gördüğünüz zaman, o hamleyi hemen yapmayın! Ondan daha iyisi de olabilir."

Eski dünya şampiyonlarından Bobby Fischer'in birkaç oyununa göz atalım.

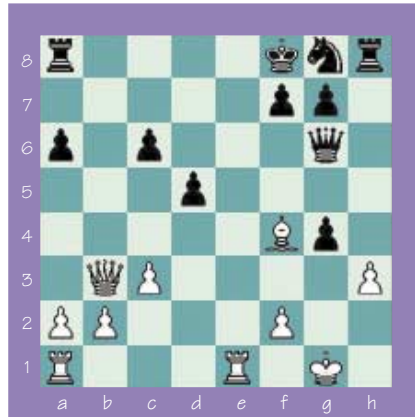
Fischer-Gadja Mar Del Plata 1960
Bu konumda 21.f6! hamlesi çok güçlü ve oyunu rahatça kazanır. Örneğin 21.f6! Fxf6 22.Kxf6!! (22.Axf6 hamlesinden çok daha iyi) gxf6 23.Kf1 hamlesinden sonra beyazın saldırısına siyahın yeterli savunması yok.

Ancak bu konumda Fischer son derece ilgisiz görünen 21.Ka1!! oynadı. Siyah 21... f6 ile devam etti. İşte şimdi Fischer sonuçlandırıcı 22.a4! hamlesini yaptı. Bir önceki

anlaşılamaz Ka1 bunun içindi. Bu durumda siyahın konumu tamamen çöküyor ve hiçbir kurtarıcı hamlesi yok. Oyun şöyle bitti: 22... Kb8? Umutsuzluktan yapılmış bir hamle. 23.Ae7+ siyah terk etti.

Fischer-Shocron Mar Del Plata 1959
39.Kxe6! oynayan Fischer, eğer rakibi 39... fxe6 oynasaydı, şöyle kazanacaktı: 40.Vxe6+ Şf8 41.Vxe5 iki filin bütün yolları açık olduğundan siyah, beyazın tehditlerini önleyemez. Ancak Shocron bunu yapmadı. 39... Vc8 ile Fischer'in kalesini açmaza almayı denedi. Fakat Fischer'in 40.Fd7!! hamlesinden sonra terk etmek zorunda kaldı. Bu hamleyle beyaz en az bir taş kazanır. Burada Fischer'in 39.Kxe6 oynarken Vc8 yanıtını da önceden düşünebildiğini anlıyoruz.

Fischer-Geller Bled 1961
Burada birçok satranççı, hemen 20.Vb4+ oynardı. Bu hamle hemen bir at kazanır. Fischer bu konum

hakkında şöyle yazmış: "20.Vb4+ Ae7 21.Vxe7+ Şg8 ve siyah kendini kurtarabilir." Gerçekten de beyazın saldırısı sona erer ve siyah saldırıya geçerci. Fischer bu yüzden 20.Vb4+ yerine 20.Vb7! oynadı. Artık siyah bir attan çok daha fazla taş kaybetmek zorunda. Oyunun devamı şöyle: 20.Vb7! gxh3+ 21.Fg3 Kd8 22.Vb4+ siyah terk etti.

Byrne,R.-Fischer New York 1963
Siyahla oynayan Fischer çok üstün bir konum elde etmiş ve oyunu sonuçlandırıcı bir saldırıya başlıyor: 15... Axf2! Fischer'in burada yorumu şöyle: "Bu hamlenin gerçek anlamı beyaz oyunu terk ettiği zaman ortaya çıkıyor!" 16.Şxf2 Ag4+ 17.Şg1 Axe3 18.Vd2 Burada Byrne şöyle yazıyor: "Fischer'in bu varyanta neden girdiğini anlayamadım. Şimdi atıyla kalemi alacak ve beyaz iyi bir durumda kalacaktı diye düşünüyordum. Fakat birdenbire" 18... Axc2!! İşte Fischer'in sürprizi, Fischer kaleyi değil, şahı hedefliyor. 19.Şxg2 d4! 20.Axd4 Fb7+ 21.Şf1 Vd7!! Beyaz terk etti. Peki beyaz terk etmese ne olurdu? En iyi savunması 22.Vf2 olacaktı. O zaman oyun şöyle bitecekti: 22... Vh3+ 23.Şg1 Ke1+!! Olağanüstü güzel bir kale fedası. 24.Kxe1 Fxd4 beyaz vezirini kaybeder.

Bu oyunun, turnuvarın güzellik ödülünü aldığı da belirtelim.

Abdullah Sözen